

U P U T E ZA IZRADU I DOSTAVU PRIJEDLOGA FINACIJSKIH
PLANOVA UPRAVNIH TIJELA TE PRORAČUNSKIH I IZVANPRORAČUNSKIH
KORISNIKA ZADARSKE ŽUPANIJE ZA 2025. - 2027.GODINU

1. ZAKONSKI OKVIR

Sukladno Zakonu o proračunu („Narodne novine“, br.144/21), Ministarstvo financija sastavlja Upute za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave do 20. kolovoza tekuće godine te ih dostavlja svim županijama, gradovima i općinama, kako bi se na temelju istih izradile Upute za izradu i dostavu prijedloga financijskih planova upravnih tijela te proračunskih i izvanproračunskih korisnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Rokovi i metodologija za izradu prijedloga proračuna utvrđeni su Zakonom o proračunu. Pri izradi prijedloga proračuna/financijskih planova potrebno je koristiti i odredbe podzakonskih akata: Pravilnika o proračunskom računovodstvu, Pravilnika o proračunskim klasifikacijama i Pravilnika o planiranju u sustavu proračuna.

Čelnik jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave odnosno proračunskog i izvanproračunskog korisnika odgovoran je za zakonito i pravilno planiranje i izvršavanje proračuna, odnosno financijskog plana.

Upravni odjel za financije i proračun ne čekajući uputu Ministarstva financija sukladno odredbama članka 26. Zakona o proračunu izradio je ovu **Uputu za izradu i dostavu prijedloga financijskih planova upravnih tijela te proračunskih i izvanproračunskih korisnika Zadarske županije za razdoblje 2025.-2027. godine** (dalje u tekstu :Upute) koje sadrže:

- temeljne makroekonomske pretpostavke za izradu prijedloga proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave
- opis planiranih politika JLP/R/S
- procjenu prihoda/primitaka i rashoda/izdataka proračuna JLP/R/S za sljedeće tri godine
- procjenu visine rashoda i izdataka koji se financiraju iz općih prihoda i primitaka te namjenskih primitaka, po razdjelima organizacijske klasifikacije za iduću proračunsku godinu i za sljedeće dvije godine
- način izrade prijedloga financijskih planova upravnih tijela i proračunskih i izvanproračunskih korisnika
- rokovi za dostavu prijedloga financijskih planova proračunskih i izvanproračunskih korisnika

Upravni odjel za financije i proračun će **napraviti dopunu ove Upute** i dostaviti je upravnim tijelima i proračunskim korisnicima **ukoliko to bude potrebno**, odnosno ako u uputi Ministarstva financija bude novosti koje treba ugraditi u proračun i financijske planove.

Ove odredbe odnose se na sve proračunske i izvanproračunske korisnike Zadarske županije (popis svih proračunskih i izvanproračunskih korisnika nalaze se u Prilogu 6. ovih Uputa).

Upute s obrascima potrebnim za izradu proračuna i financijskih planova proračunskih i izvanproračunskih korisnika objavit će se na web stranicama Zadarske županije <http://www.zadarska-zupanija.hr> - Upute za izradu i dostavu prijedloga financijskih planova upravnih tijela te proračunskih i izvanproračunskih korisnika Zadarske županije za razdoblje 2025.-2027. godine

Na web stranici Ministarstva financija do datuma sastavljanja ovih Uputa **nisu objavljene** Upute za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2025.-2027. godine.

2. TEMELJNI MAKROEKONOMSKI POKAZATELJI ZA RAZDOBLJE 2025. – 2027.

Sukladno članku 26. Zakona o proračunu uputa koju izrađuje JLP(R)S sadrže temeljne makroekonomske pretpostavke za izradu prijedloga proračuna.

Krajem travnja 2024. Vijeće EU-a donijelo je zakonodavne akte kojima će se reformirati okvir gospodarskog i fiskalnog upravljanja Unijom.

Navedeni kalendar već za planiranje 2025.-2027. neće vrijediti. Države članice trebaju pripremiti nacionalni srednjoročni fiskalni strukturni plan koji obuhvaća razdoblje od četiri do pet godina, a ne kao što je kod nas trogodišnji plan. Državama članicama u kojima javni dug premašuje 60% BDP ili u kojima državni deficit premašuje 3% BDP-a dostaviti će se „referentni smjer kretanja“ za kretanje neto rashoda. Novim pravilima treba potaknuti strukturne reforme i javna ulaganja kojima se potiču održivost i rast. Do kraja četverogodišnjeg razdoblja fiskalne prilagodbe uvjerljivo treba smanjiti javni dug.

Kako Vlada Republike Hrvatske nije donijela Program stabilnosti Republike Hrvatske za slijedeće srednjoročno razdoblje 2025.-2027, kojim se uređuje makroekonomski i fiskalni okvir u nastavku se daje prikaz dostupnih makroekonomskih projekcija za 2025.-2026., koje je objavila HNB u svom priopćenju iz lipnja 2024. godine.

Tablica 1. Makroekonomske projekcije za razdoblje 2025.-2026. godine

	2023.	Projekcija 2024.	Projekcija 2025.	Projekcija 2026.
BDP - realni rast (%)	3,1	3,3	2,8	2,6
Indeks potrošačkih cijena, promjena (%)	8,4	3,8	2,6	2,1
Stopa nezaposlenosti, razina u %	6,1	5,8	5,5	5,3
Broj zaposlenih, promjena (%)	2,5	2,0	1,5	1,4

Izvor: Hrvatska narodna banka

3. OPIS PLANIRANIH POLITIKA ZADARKE ŽUPANIJE

Provedbeni program Zadarske županije kratkoročni je akt strateškog planiranja koji opisuje i osigurava postizanje ciljeva iz srednjoročnog akta strateškog planiranja, odnosno Plana razvoja Zadarske županije za razdoblje 2021.-2027. godina („Službeni glasnik Zadarske županije“ broj 11/22).

Plan razvoja Zadarske županije predstavlja razvojni dokument Zadarske županije donesen sukladno Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 123/17, 151/22).

Župan Zadarske županije 16. svibnja 2023. godine donio je „Odluku o donošenju izmjena i dopuna Provedbenog programa Zadarske županije za razdoblje 2021. – 2025.“ (Službeni glasnik Zadarske županije 08/23).

Provedbeni program sadrži mjere koje Zadarska županija planira provesti u razdoblju od 2022. do 2025. godine s ciljem osiguranja brzog gospodarskog oporavka te daljnjeg razvoja Zadarske županije kao konkurentne i razvijene županije koja predvodi u plavom i zelenom rastu gospodarstva Jadranske Hrvatske te županije inovativnog i održivog razvoja sa sigurnim i poticajnim okruženjem za sve njezine stanovnike. Zadarska županija sukladno svojim nadležnostima i propisima u Republici Hrvatskoj, podržava razvoj gospodarstva na svom području te stvara poticajnu poslovnu klimu. Turizam, prerađivačka industrija, ribarstvo, marikultura i brodarstvo ključne su gospodarske grane koje potiču ovdašnji cjelokupni razvoj.

Prepoznata su **četiri glavna prioriteta** na kojima se temelji Provedbeni program, a to su:

- razvoj konkurentnog i inovativnog gospodarstva i povoljne poduzetničke klime
- osiguranje poticajnog i sigurnog okruženja
- plavo zeleni rast i prometna povezanost
- ravnomjerni rast Zadarske županije.

Provedbeni program kao kratkoročni akt strateškog planiranja donosi se za vrijeme trajanja mandata župana i vrijedi za taj mandat.

4. IZRADA, PREDLAGANJE I DONOŠENJE FINACIJSKIH PLANOVA

- **Predlaganje i donošenje proračuna i financijskih planova za 2025. i projekcija za 2026. i 2027. na razini skupine ekonomske klasifikacije**

Sukladno člancima 38., 39. i 42. proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, financijski plan proračunskog korisnika te financijski plan izvanproračunskog korisnika **usvaja se na razini skupine ekonomske klasifikacije**, odnosno **drugoj razini** računskog plana.

- **Iskazivanje rashoda u Računu prihoda i rashoda po funkcijskoj klasifikaciji**

Članak 29. propisuje obvezu županiji da u Općem dijelu proračuna u Računu prihoda i rashoda, rashode **iskaže i prema funkcijskoj klasifikaciji**. Ista je obveza propisana i proračunskim korisnicima županije koji sukladno članku 34. u Općem dijelu financijskog plana u Računu prihoda i rashoda, rashode proračunskog korisnika trebaju iskazati i prema funkcijskoj klasifikaciji.

- **Sažetak Računa prihoda i rashoda te sažetak Računa financiranja u Općem dijelu proračuna i financijskog plana**

Članak 29. i članak 34. propisuje što Opći dio proračuna sadrži, odnosno Opći dio financijskog plana proračunskih i izvanproračunskih korisnika obvezno sadrži i sažetak Računa prihoda i rashoda te sažetak Računa financiranja.

- **Zakonska obveza izrade višegodišnjeg plana uravnoteženja**

Članak 37. propisuje ukoliko županija i njeni proračunski i izvanproračunski korisnici ne mogu preneseni manjak podmiriti do kraja proračunske godine, obvezni su izraditi višegodišnji plan uravnoteženja za razdoblje za koje se proračun odnosno financijski plan donosi

- **Usvajanje prijedloga financijskog plana od strane upravljačkih tijela kod proračunskih i izvanproračunskih korisnika**

Članak 38. stavak 2. i članak 39. stavak 2. propisuje da čelnik proračunskog i izvanproračunskog korisnika prije dostave prijedloga financijskog plana nadležnom upravnom tijelu, prijedlog financijskog plana obavezan je uputiti upravljačkom tijelu na usvajanje, ako je primjenjivo, u skladu s aktima kojima je uređen rad proračunskog, odnosno izvanproračunskog korisnika.

Ako postoje razlike u financijskom planu **proračunskog korisnika** sadržanom u proračunu koji je usvojilo predstavničko tijelo u odnosu na već usvojeni prijedlog financijskog plana od strane upravljačkog tijela, upravljačko tijelo usvaja financijski plan koji je sadržan u proračunu koji je usvojilo predstavničko tijelo.

Ako postoje razlike u financijskom planu **izvanproračunskog korisnika** na koji predstavničko tijelo dalo suglasnost u odnosu na već usvojeni prijedlog financijskog plana od strane upravljačkog tijela, upravljačko tijelo usvaja financijski plan na koji je predstavničko tijelo dalo suglasnost.

➤ **Obrazloženje – sastavni dio proračuna i financijskog plana**

Članak 36. propisuje obvezu i proračunskim i izvanproračunskim korisnicima za izradu obrazloženja i to **obrazloženje uz opći dio financijskog plana i obrazloženje uz posebni dio financijskog plana** (detaljnije pod točkom 7.2. Uputa) koje postale sastavni dio proračuna /financijskog plana.

➤ **Transparentnost proračuna – zakonska obveza**

Zakonom je propisana obveza objave dokumenata i informacija o trošenju sredstava sukladno članku 144.

- Obveza za **županiju** se odnosi na objavu:
 - proračuna i izmjena i dopuna proračuna, odluka o privremenom financiranju, odluka o izvršavanju proračuna, financijski planovi i izmjene i dopune financijskog plana izvanproračunskog korisnika, polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju proračuna te polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju financijskog plana **izvanproračunskog korisnika objavljuju se na mrežnim stranicama županije i izvanproračunskog korisnika**
 - opći i posebni dio proračuna, odluka o izvršavanju proračuna, izmjene i dopune proračuna, odluka o privremenom financiranju te opći i posebni dio polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršavanju proračuna **objavljuje se u službenom glasniku županije.**
 - vodiča za građane o proračunu, izmjenama i dopunama proračuna te polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna objavljuje se na mrežnim stranicama županije.
- Obveza za **proračunske korisnike** odnosi se na objavu dokumenata na svojim mrežnim stranicama, odnosno mrežnim stranicama županije ako proračunski korisnik nema svoje mrežne stranice i to:
 - financijskog plana i izmjene i dopune financijskog plana
 - polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju financijskog plana proračunskog korisnika
- Osim toga propisuje se za **izvanproračunskog korisnika** objavu:
 - općeg i posebnog dijela polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju financijskog plana izvanproračunskog korisnika u službenom glasniku županije.

Zakonom o proračunu također je propisano da su **županije, proračunski i izvanproračunski korisnici dužni javno objavljivati informacije o trošenju sredstava na svojim mrežnim stranicama na način da te informacije budu lako dostupne, pretražive i strojno čitljive.**

„Naputkom o okvirnom sadržaju, minimalnom skupu podataka te načinu javne objave informacija o trošenju sredstava na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave“ (Narodne novine, 59-1003/2023) propisano je kako svi proračunski korisnici moraju imati javno objavljene informacije o trošenju sredstava sukladno Pravilniku. Podaci se mjesečno ažuriraju do 20. u mjesecu za prethodni mjesec.

➤ **Predlaganje amandmana na proračun JLP/R/S i financijske planove izvanproračunskih korisnika JLP/R/S**

Članak 41. detaljno uređuje predlaganje amandmana na način da se mogu podnositi amandmani kojima se predlaže:

- povećanje proračunskih rashoda iznad iznosa utvrđenih prijedlogom proračuna županije i financijskim planom izvanproračunskog korisnika pod uvjetom da se istodobno predloži smanjenje drugih rashoda **u istom iznosu i unutar istih izvora financiranja** u posebnom dijelu proračuna ili financijskog plana i
- povećanje proračunskih izdataka iznad iznosa utvrđenih prijedlogom proračuna županije i financijskim planom izvanproračunskog korisnika pod uvjetom da se

istodobno predloži smanjenje drugih izdataka **u istom iznosu i unutar istih izvora financiranja** u posebnom dijelu proračuna ili financijskog plana

Prijedlozima amandmana ne smije se mijenjati predviđeni manjak, odnosno višak utvrđen u prijedlogu proračuna, odnosno financijskom planu, te ne smiju biti na teret proračunske zalihe, na teret dodatnog zaduživanja ili prije preuzetih obveza.

5. METODOLOGIJA IZRADE PRORAČUNA ZADARSKE ŽUPANIJE

U izradi proračuna i financijskih planova za 2025. godinu primjenjuju se odredbe Zakona o proračunu i podzakonski akti kojima se regulira provedba navedenoga Zakona. Napominjemo kako su nedavno donijeti novi:

- Pravilnik o planiranju u sustavu proračuna („Narodne novine“ broj 1/24)
- Pravilnik o proračunskim klasifikacijama („Narodne novine“ broj 4/24)
- Pravilnik o proračunskom računovodstvu („Narodne novine“ broj 158/23)

Proračun županije sastoji se od plana za proračunsku godinu i projekcija za sljedeće dvije godine, a sadrži financijske planove proračunskih korisnika prikazane kroz opći i posebni dio i obrazloženje proračuna.

Novi Pravilnik o planiranju u sustavu proračuna propisuje način primjene modificiranog obračunskog načela (načelo nastanka događaja) u postupku planiranja i izvršavanja proračuna, rebalansa proračuna i financijskog plana, njihovu dostavu i objavu te uvjete i pravila preraspodjele proračuna.

Prema **metodologiji modificiranog obračunskog načela rashodi se planiraju u razdoblju u kojemu se očekuje nastanak poslovnog događaja** (obveze) a izvršavaju u izvještajnom razdoblju u kojemu su nastali, neovisno o plaćanju što znači da treba planirati sve rashode u 2025. godini uključujući i plaće za prosinac 2025. godine.

Pod financijskim planovima proračunskih korisnika podrazumijevaju se i financijski planovi upravnih tijela županije.

5.1. Limiti proračunskim korisnicima – iz izvora Opći prihodi i primici

Proračunski korisnici prilikom izrade svojih financijskih planova (kod planiranja sredstava) **moraju se pridržavati limita iz Priloga 3.** ovih uputa, a koji su raspoređeni na:

- I. visinu sredstava potrebnih za provedbu **postojećih programa, aktivnosti**, a koje proizlaze iz **trenutno važećih propisa/odluka/ugovora – LIMIT 1.**, -određuje se temeljem procjene izvornih prihoda za izvor -1, 44,
- II. visinu sredstava potrebnih za uvođenje i provedbu novih aktivnosti/projekata ili promjenu postojećih programa/aktivnosti – **LIMIT 2.-predlaže** svaki odjel uz pisano obrazloženje temeljem kojih novih propisa/odluka/ugovora je potrebno uvrstiti novu aktivnost/projekt u proračun.

Svako uvrštenje novog projekta obvezno mora biti iskazano kroz tablicu novčanog tijeka projekta Prilog 5. Uputa, (nalazi se i u mapi županijski dokumenti/projekti) i **to po izvorima:**

11-vlastiti udio u projektu

51-pomoć iz državnog proračuna

54-pomoć iz EU sredstava

19-predfinanciranje iz županijskog proračuna.

* Neki projekti mogu sadržavati i druge izvore financiranja osim gore spomenutih.

Za iskazivanje izvora 19-predfinanciranje u proračunu za 2025. godinu, mora postojati potpisani ugovor/odluka ili zapisnik Središnje jedinice za upravljanje razvojem ŽŽ (SJURŽŽ).

Ovo se odnosi i na sve proračunske korisnike.

Prilog 3. – Odobreni limiti proračunskim korisnicima i upravnim odjelima iz izvora 1- opći prihodi i primici, 4 - prihodi za posebne namjene:

- **1 –Opći prihodi i primici**
 - 11 - opći prihodi,

- 13 – koncesije,
 - 14 – naknada za brodice,
 - 15 – lovozakupnina,
 - 17 – naknade za navodnjavanje,
 - 19 – predfinanciranje iz županijskog proračuna.
- **4- Prihodi za posebne namjene**
 - 44 – naknada za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada
 - 45 – dodatni udio u porezu na dohodak.

Tablica sadrži prikaz gornje granice ukupnog financijskog plana za razdoblje 2025. – 2027. godine prema razdjelima, glavama i proračunskim korisnicima županijskog proračuna.

Sredstva (bilančna prava) za financiranje decentraliziranih funkcija (izvor 45) u razdoblju 2025. - 2027. godini planiraju se u visini bilančnih prava u 2024. godini.

Nakon donošenja Odluka o minimalnim financijskim standardima od strane Vlade RH za svaku od decentraliziranih funkcija izvršit će se korekcija limita ukoliko to bude potrebno.

Napomena:

Programi (aktivnosti/projekti) koji se financiraju iz ostalih izvora financiranja (vlastiti, namjenski, prihodi po posebnim propisima i dr.) unose se do visine očekivanih prihoda.

6. PROCJENA PRIHODA I PRIMITAKA, RASHODA I IZDATAKA

6.1. Opće odrednice

Kod procjene prihoda na proračun županije uzet je u obzir makroekonomski okvir opisan detaljnije u točki 2. ovih uputa.

Na proračun Zadarske županije imat će utjecaj prijedlog novog kruga porezne reforme koji između ostalog uključuje veće oporezivanje nekretnina koje ne služe za stalno stanovanje ili dugotrajan najam, nastavak poreznog rasterećenja dohodaka, kao i porezne stimulanse za povratak iseljenika. Prijedlogom izmjena mijenja se šest zakona - o lokalnim porezima, o porezu na dohodak, o doprinosima, Opći porezni zakon, Zakon o poreznoj upravi, te onaj o porezu na dodanu vrijednost. Porezne izmjene idu za povećanjem pravednosti poreznog sustava, u vidu prebacivanja poreznog opterećenja s rada na imovinu, prije svega na nekretnine.

U segmentu poreza na dohodak, predloženo je smanjenje maksimalnih visina niže i više stope s ciljem daljnjeg rasterećenja dohotka. Tako općine će sad moći utvrđivati na najviše 20 posto, manji gradovi na 21 posto, veći gradovi i sjedišta županija na 22%, a Grad Zagreb na 23%. Kod viših stopa poreza na dohodak, gornji limit za općine će biti 30 posto, kod gradova 31 posto, velike gradove i sjedišta županija 32%, a Grad Zagreb 33%. Pri tom donji limiti za nižu stopu ostaju na 15, a za višu na 25 posto. Podiže se i prag za primjenu više stope poreza na dohodak, s 50.400,00 eura na 60.000,00 eura.

Jedinice lokalne samouprave su dužne odluke o visini poreznih stopa donijeti i objaviti u Narodnim novinama do 28. veljače iduće godine, no neovisno od toga, odluka vrijedi za cijelu godinu. Također se povećava i osobni odbitak s 560,00 eura na 600,00 eura pri čemu se podižu i osobni odbici za uzdržavanje članove i invalidnost, a čime će se povećati broj poreznih obveznika obuhvaćenih samo nižom stopom poreza na dohodak.

Kod poreza na dodanu vrijednost povećava se prag za ulazak u sustav pdv-a s 40.000,00 eura na 50.000,00 eura.

Mjere koje će utjecati na opseg naplate poreza na dohodak:

- povećanje iznosa osobnih odbitaka,
- povećanje fiskalne autonomije lokalnih jedinica

S obzirom kako Zadarskoj županiji iz ukupne mase naplaćenog poreza na dohodak na području županije pripada 20% biti će teško procijeniti prihode od istog s obzirom na krajnji rok podnošenja prijedloga Proračuna do 15. studenoga.

S obzirom na povećanje broja zaposlenih i projicirani rast BDP od 3,2% za 2025., procjenjuje se kako će proračunski prihodi u sljedećem razdoblju biti uvećani za 1,5% u odnosu na Nacrt prijedloga Izmjena i dopuna proračuna za 2024. godinu i projekcija za 2025. i 2026. godinu.

1. Procjena kretanja općih prihoda u odnosu na prethodnu godinu je sljedeća:

2025.	1,5 %
2026.	1,5 %
2027.	1,5 %

2. Planiranje lokalnih poreza i ostalih prihoda ovisi o osnovici, broju obveznika i stopama te njihovoj naplati.

3. Zakonom je propisano da svi prihodi i primici te rashodi i izdaci moraju biti utvrđeni u proračunu te proračun mora biti uravnotežen.

6.2. Procjena prihoda i primitaka

Procjena je bez prihoda:

- za decentralizirane funkcije
- vlastitih prihoda i za posebne namjene korisnika,
- sredstava iz EU fondova

➤ PROCJENA IZVORNIH PRIHODA

Vrsta prihoda (u eurima)	2025. plan	2026. plan	2027. plan
1. opći prihodi	20.494.700	20.800.000	21.100.000
2. refundacije*	2.000.000	2.000.000	2.000.000
3. ostali prihodi**	2.397.000	2.397.000	2.397.000
Ukupno	24.891.900	25.197.000	25.497.000

* - Odnosi se na procijenjeni iznos, upravni odjeli i proračunski korisnici dužni su popuniti **Prilog 9. Obrazac za procjenu PRIHODA po EU projektima proračunskih korisnika i Zadarske županije** te dostaviti isti UO za financije i proračun kako bi procjena ovog izvora bila što točnija.

** - Za prihode od **koncesija na pomorskom dobru očekuje se nominalni rast od otprilike 17%** s obzirom na povećanje raspodjele s 33,33% na 40% u korist županija prema Zakonu o pomorskom dobru i morskim lukama (Narodne novine, 83/23).

Opći prihodi i primici za 2025. godinu iznose 20.494.700 eura i veći su od plana za tekuću 2024. godinu za 148. tisuća eura ili za 0,73%. U slijedeće dvije godine planira se povećanje za 1,49% u 2026. godini i iznose 20.800.000 eura, te povećanje za 1,44% u 2027. godini i to: 21.100.00 eura.

Prihodi od poreza kao vrijednosno najznačajniji prihod županije, pri čemu je porez na dohodak najveći i procjenjuje se povećanje za 1,5% kroz sve tri godine, dok ostali porezi (porez na imovinu, automate za zabavne igre, cestovna motorna vozila i plavne objekte) ostaju u visini planiranih za 2024. godinu.

Refundacije po EU projektima odnose se na EU sredstva kojima se sufinanciraju pojedini projekti, a planiraju se u slučajevima kada se EU sredstva ostvare kao refundacije već izvršenih troškova u prethodnoj godini. Kako je u 2024. godini započelo novo programsko razdoblje procjenjuju se prihodi od refundacija znatno manji nego što su ostvareni u 2024. godini.

Ostali prihodi odnose se na koncesije na pomorskom dobru, naknade za brodice, lovozakupnine, naknade za navodnjavanje, prihode za posebne namjene i naknade za zadržavanje nezakonito izgrađene zgrade u prostoru procjenjuju se u iznosu od 2.397.000 eura u razdoblju od 2025. do 2027. godine,

6.3. Planiranje rashoda i izdataka

Temeljem članka 26. Zakona o proračunu, Uputom treba utvrditi visinu rashoda koji se financiraju iz općih prihoda i primitaka te namjenskih prihoda i primitaka po razdjelima organizacijske klasifikacije u slijedeće tri godine. Raspoređenih na visinu rashoda potrebnih za provedbu postojećih programa i aktivnosti koji proizlaze iz trenutno važećih propisa (limit 1) i na visinu rashoda potrebnih za uvođenje i provedbu novih ili promjenu postojećih programa i aktivnosti (limit 2).

Novi Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu donosi značajnu novinu, a to je **ukidanje podskupine 193 kontinuirani rashodi** a to su: rashodi za zaposlene (plaća za 12/24), komunalne usluge, opskrba energentima, telekomunikacijske usluge, najamnine i zakupnine, naknade za rad predstavničkih i izvršenih tijela, naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade, i slični rashodi koji se pojavljuju kontinuirano svakog mjeseca.

Slijedom navedenog, u 2025. godini treba planirati sve rashode uključujući i plaće za razdoblje siječanj-prosinac 2025. godine ali i plaću za prosinac 2024. godine ako je planirana na podskupini 193. Uravnoteženje financijskog plana kod planiranja 13 kontinuiranih rashoda postiže se:

- povećanjem vlastitih prihoda po izvoru 31 na skupini 66
- povećanjem općih prihoda i primitaka na skupini 67
- uključenjem prenesenog viška prihoda sa podskupine 922 po prenesenom vlastitom prihodu ili namjenskom prihodu
- smanjenjem rashoda na postojećim pozicijama financijskog plana

Upravni odjel za financije i proračun izradio je prijedlog visine rashoda (limit 1) koji će se financirati iz izvora financiranja opći prihodi i primici, po upravnim odjelima i proračunskim korisnicima za slijedeće tri godine. Polazište za izradu prijedloga limita rashoda je visina rashoda planiranih važećim proračunom za 2024. godinu i projekcijama za 2025. i 2026. godinu uz visinu obveza za otplatu kredita županije i obveza za financiranje otplate zaduženja proračunskih korisnika, a koje dopijevaju u idućem trogodišnjem razdoblju. Obveze za otplatu kredita imaju prioritet kod planiranja rashoda za razdoblje 2025.-2027. godina. Kod određivanja limita rashoda trebalo je strukturu i razinu proračunske potrošnje uskladiti s fiskalnim mogućnostima proračuna za planirano razdoblje.

U tablici **broj 4.** daju se limiti rashoda po upravnim odjelima i proračunskim korisnicima iz izvora financiranja: opći prihodi i primici, te se zadužuju upravni odjeli i njihovi proračunski korisnici da u okviru dodijeljenih limita rashoda prvenstveno osiguraju sredstava za pokriće preuzetih zakonskih i ugovornih obveza. Provedbu ostalih aktivnosti prilagoditi raspoloživim sredstvima do visine utvrđenog limita 2.

Ako se prilikom izrade proračuna utvrde aktivnosti i projekti za koje je **potrebno dodatno osigurati sredstva, navedeno će se uz odobrenje župana,** osigurati preraspodjelom utvrđenih limita između upravnih odjela.

7. METODOLOGIJA IZRADE FINACIJSKIH PLANOVA

Proračunski i izvanproračunski korisnici obvezni su izrađivati financijske planove u skladu s odredbama novog Zakona o proračunu te pridržavati se ovih Uputa.

Proračun županije sastoji se od plana za proračunsku godinu i projekcija za sljedeće dvije godine, a sadrži financijske planove proračunskih korisnika prikazane kroz opći i posebni dio i obrazloženje proračuna.

7.1. Prijedlog financijskog plana proračunskog i izvanproračunskog korisnika

Sukladno Zakonu o proračunu financijski plan proračunskog i izvanproračunskog korisnika sastoji se od plana za proračunsku godinu i projekcija za sljedeće dvije godine, te sadrži:

- a) opći dio

- b) posebni dio
c) obrazloženje općeg i posebnog dijela financijskog plana.

Tablica 1. Sadržaj financijskog plana proračunskog korisnika

SADRŽAJ	SASTAVNI DIO	OPIS SASTAVNOG DIJELA
Opći dio financijskog plana	Sažetak Računa prihoda i rashoda Sažetak Računa financiranja	-ukupni prihodi poslovanja i prihodi od prodaje nefinancijske imovine, ukupni rashodi poslovanja i rashodi za nabavu nefinancijske imovine na razini razreda ekonomske klasifikaciji -ukupni primici od financijske imovine i zaduživanja i izdaci za financijsku imovine i otplate zajmova na razini razreda ekonomske klasifikacije - razliku između očekivanih prihoda i rashoda te primitaka i izdataka
	Račun prihoda i rashoda	-ukupni prihodi i rashodi iskazani prema ekonomskoj klasifikaciji na razini skupine -ukupni rashodi iskazani prema izvorima financiranja -ukupni rashodi iskazani prema funkcijskoj klasifikaciji
	Račun financiranja	-ukupni primici od financijske imovine i zaduživanja i izdaci za financijsku imovinu i otplate instrumenata zaduživanja prema izvorima financiranja i ekonomskoj klasifikaciji na razini skupine
	Preneseni višak ili preneseni manjak prihoda nad rashodima	-ako ukupni prihodi i primici nisu jednaki ukupnim rashodima i izdacima, financijski plan sadrži i preneseni višak ili preneseni manjak prihoda nad rashodima
	Višegodišnji plan uravnoteženja	-ako proračunski korisnici ne mogu preneseni manjak podmiriti do kraja proračunske godine, obvezni su izraditi višegodišnji plan uravnoteženja za razdoblje za koje se financijski plan donosi -ako proračunski korisnici ne mogu preneseni višak, zbog njegove veličine, u cijelosti iskoristiti u jednoj proračunskoj godini, korištenje viška planira se višegodišnjim planom uravnoteženja za razdoblje za koje se financijski plan donosi
Posebni dio financijskog plana	Plan rashoda i izdataka proračunskih korisnika	-rashodi i izdaci iskazani prema organizacijskoj klasifikaciji (RKP), izvorima financiranja i ekonomskoj klasifikaciji na razini skupine, raspoređeni u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata

Obrazloženje financijskog plana	Obrazloženje općeg dijela financijskog plana i Obrazloženje posebnog dijela financijskog plana	-obrazloženje općeg dijela financijskog plana sadrži obrazloženje prihoda i rashoda, primitaka i izdataka te obrazloženje prenesenog manjka odnosno viška financijskog plana -obrazloženje posebnog dijela financijskog plana sastoji se od obrazloženja programa koje se daje kroz obrazloženje aktivnosti i projekata zajedno s ciljevima i pokazateljima uspješnosti iz akata strateškog planiranja i godišnjeg plana rada
--	---	--

Tablica 2. Sadržaj financijskog plana izvanproračunskog korisnika

SADRŽAJ	SASTAVNI DIO	OPIS SASTAVNOG DIJELA
Opći dio financijskog plana	Sažetak Računa prihoda i rashoda Sažetak Računa financiranja	-ukupni prihodi poslovanja i prihodi od prodaje nefinancijske imovine, ukupni rashodi poslovanja i rashodi za nabavu nefinancijske imovine na razini razreda ekonomske klasifikaciji -ukupni primici od financijske imovine i zaduživanja i izdaci za financijsku imovine i otplate zajmova na razini razreda ekonomske klasifikacije - razliku između očekivanih prihoda i rashoda te primitaka i izdataka
	Račun prihoda i rashoda	-ukupni prihodi i rashodi iskazani prema ekonomskoj klasifikaciji na razini razreda i razini skupine
	Račun financiranja	-ukupni primici od financijske imovine i zaduživanja i izdaci za financijsku imovinu i otplate instrumenata zaduživanja na razini razreda i na razini skupine ekonomske klasifikacije
	Preneseni višak ili preneseni manjak prihoda nad rashodima	-ako ukupni prihodi i primici nisu jednaki ukupnim rashodima i izdacima, financijski plan sadrži i preneseni višak ili preneseni manjak prihoda nad rashodima
	Višegodišnji plan uravnoteženja	-ako izvanproračunski korisnici ne mogu preneseni manjak podmiriti do kraja proračunske godine, obvezni su izraditi višegodišnji plan uravnoteženja za razdoblje za koje se financijski plan donosi -ako izvanproračunski korisnici ne mogu preneseni višak, zbog njegove veličine, u cijelosti iskoristiti u jednoj proračunskoj godini, korištenje viška planira se višegodišnjim planom uravnoteženja za razdoblje za koje se financijski plan donosi

Posebni dio financijskog plana	Plan rashoda i izdataka izvanproračunskih korisnika	-rashodi i izdaci iskazani po organizacijskoj i ekonomskoj klasifikaciji na razini razreda i skupine, raspoređeni u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata
Obrazloženje financijskog plana	Obrazloženje općeg dijela financijskog plana i Obrazloženje posebnog dijela financijskog plana	-obrazloženje općeg dijela financijskog plana sadrži obrazloženje prihoda i rashoda, primitaka i izdataka te obrazloženje prenesenog manjka odnosno viška financijskog plana -obrazloženje posebnog dijela financijskog plana sastoji se od obrazloženja programa koje se daje kroz obrazloženje aktivnosti i projekata zajedno s ciljevima i pokazateljima uspješnosti iz akata strateškog planiranja i godišnjeg plana rada

VAŽNO!

1. Promjene u financijskom planu proračunskog korisnika koje se odnose na financiranja iz općih prihoda i primitaka, odnosno iz nadležnog proračuna nisu moguće bez suglasnosti županije.

2. Izmjene i dopune financijskog plana proračunskog korisnika tijekom fiskalne godine a vezane uz „fleksibilne“ izvore (vlastite i namjenske prihode i primitke) moguće je urediti na različite načine te o tome **treba obavijestiti nadležni odjel i odjel za financije.**

Važno je istaknuti da u sustavu županijske riznice **korisnik mora planirati sve svoje prihode i primitke, te rashode i izdatke po svim propisanim klasifikacijama**, a županija je dužna osigurati knjigovodstvene dokumente na temelju kojih će korisnik pratiti ostvarivanje planiranih prihoda i rashoda.

Bez obzira na način podmirivanja rashoda (sa računa riznice ili sa vlastitog računa) to su uvijek rashodi korisnika i kao takvi moraju biti iskazani u financijskim planovima korisnika **po izvorima financiranja**, a kasnije u njegovim knjigovodstvenim evidencijama te financijskim izvještajima.

Rashode i izdatke za razdoblje 2025.-2027. proračunski korisnici unose u sustav RIZNICE i dalje kao i do sada na detaljnoj razini: na razini osnovnog računa računskog plana (peta razina ekonomske klasifikacije) a pojedini na razini odjeljka računskog plana (četvrta razina ekonomske klasifikacije) po izvorima financiranja (zdravstvene ustanove), dok se proračun Zadarske županije za 2025. godinu i projekcije za 2026. i 2027. godinu usvajaju na razini skupine računskog plana (druga razina ekonomske klasifikacije).

Izvori financiranja kod upravnih odjela Zadarske županije

Na **prihodovnoj** i **rashodovnoj** strani imamo sljedeće **zajedničke izvore** financiranja:

- 11- opći prihodi i primici
- 12- višak prihoda ZŽ
- 13- koncesije
- 14- naknada za brodice
- 15-lovozakupnina
- 17-naknada za navodnjavanje
- 41-naknada za prenamjenu poljoprivrednog zemljišta
- 44-naknada za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada
- 45-fond poravnjanja i dodatni udio u porezu na dohodak
- 51-državni proračun /prihodi iz MRRFEU koji su uplaćeni u tekućoj godini
- 52-izvanproračunski fondovi
- 53-proračuni JLS
- 54-pomoći iz inozemstva (uglavnom EU projekti)
- 61-donacije

71-prihodi od prodaje nefinancijske imovine

81-primici od zaduženja,

dok se izvori:

18-refundacije po EU projektima nalazi samo na strani prihoda, a

19-predfinanciranje za EU projekte samo na strani rashoda.

U Uputama za izradu proračuna i financijskih planova upravnih tijela te proračunskih i izvanproračunskih korisnika Zadarske županije za razdoblje 2022. - 2024. godine kod točke 4.1. Izrada financijskih planova nalazi se primjer iskazivanja prihoda i rashoda projekta u proračunu po izvorima financiranja.

7.2. Izrada obrazloženja financijskog plana

U skladu s člankom 36. Zakona o proračunu proračunski i izvanproračunski korisnici su dužni izraditi obrazloženje prijedloga financijskog plana koji se sastoji od:

- općeg dijela financijskog plana
- posebnog dijela financijskog plana

Kao što je i ranije navedeno obrazloženje postaje sastavni dio Proračuna.

Obrazloženje općeg dijela financijskog plana *proračunskog i izvanproračunskog korisnika* sadrži:

- obrazloženje prihoda i rashoda, primitaka i izdataka
- obrazloženje prijenosa viška/manjka iz prethodne godine i prijenosa viška/manjka u sljedeće razdoblje

Obrazloženje posebnog dijela financijskog plana proračunskog i izvanproračunskog korisnika sastoji se od:

- obrazloženja programa koje se daje kroz obrazloženje aktivnosti i projekata zajedno s ciljevima i pokazateljima uspješnosti iz akata strateškog planiranja i godišnjeg plana rada.

Kako se financijski plan, odnosno proračun čiji se posebni dio sastoji od financijskih planova proračunskih korisnika, **usvaja za trogodišnje razdoblje važno** je kroz obrazloženje postići da se proračunski dokumenti pažljivo objašnjavaju, od godine do godine.

Proračunski korisnici obrazloženje financijskog plana dostavljaju nadležnom upravnom odjelu koji izrađuje objedinjeno obrazloženje financijskog plana za odjel i proračunske korisnike iz svoje nadležnosti.

Struktura obrazloženja financijskog plana proračunskog korisnika data je u **Prilogu 4. Tehničke karakteristike obrazloženja financijskog plana.**

7.3. Status i planiranje proračunskih sredstava za vijeća, koordinacije vijeća i predstavnike nacionalnih manjina u proračunskom ciklusu 2025.- 2027.

Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina („Narodne novine“ broj 155/02, 47/10, 80/10 i 93/11) određeno je da pripadnici nacionalnih manjina biraju svoje predstavnike radi sudjelovanja u javnom životu i upravljanju lokalnim poslovima putem vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u jedinicama samouprave. Zakon propisuje obvezu financiranja vijeća iz proračuna. Članak 28. navedenog zakona propisuje da JLP/R/S osiguravaju sredstva za rad vijeća nacionalnih manjina (za administrativne poslove, za aktivnosti iz programa rada i sl.).

S obzirom da se u postojećoj regulativi nije jednoznačno određeno tko se može smatrati osnivačem vijeća, koordinacije vijeća i predstavnika nacionalne manjine, a uzimajući u obzir da se radi o predstavnicima nacionalnih manjina koji se sukladno zakonu osiguranim pravima biraju na izborima sa svrhom sudjelovanja u javnom životu i upravljanju lokalnim poslovima u JLP/R/S za čije su područje osnovani, u proračunskom ciklusu za razdoblje 2025. – 2027. JLP/R/S sredstva za rad vijeća, koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina planiraju se kao za proračunske korisnike.

Navedeno znači da će županija u proračunu za razdoblje od 2025. do 2027. planirati sredstva za rad vijeća, koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina kao proračunske korisnike.

Vijeća, koordinacije vijeća i predstavnici nacionalnih manjina izradit će financijske planove za razdoblje 2025. -2027., u okviru limita koje odredi županija, kao proračunski korisnici. Financijski planovi vijeća, koordinacije vijeća i predstavnici nacionalnih manjina uključit će se u proračun županije za razdoblje 2025.- 2027. Prihodi i rashodi vijeća u financijskom planu trebaju biti iskazani po prirodnim vrstama (za plaće, za materijalne rashode, za nabavu imovine). Sredstva se osiguravaju u skladu s financijskim mogućnostima županije, a limiti određuju po kriterijima koje županija odredi Odlukom o kriterijima za osiguranje sredstava.

7.4. Unos financijskog plana kroz sustav riznice:

I. Proračunski korisnici koji nisu glave u Proračunu (ustanove u školstvu)

NOVO

APLIKACIJA WEB RIZNICA
PREGLEDI RIZNICA
FINANCIJSKI PLAN
Unos/izmjena financijskog plana - prihodi
Unos financijskog plana - rashodi

II. Ostali proračunski korisnici koji su glave u Proračunu (JU Natura Jadera, Zavod za prostorno uređenje, INOVACIJA, ZADRA NOVA, AGRRA, Narodni muzej Zadar, Kazalište lutaka Zadar i ustanove u zdravstvu te Dom za starije i nemoćne Zadar)

APLIKACIJA WEB RIZNICA
PREGLEDI RIZNICA
FINANCIJSKI PLAN
Unos/izmjena financijskog plana - prihodi
Unos financijskog plana - rashodi

III. Upravni odjeli svoje financijske planove dostavit će kroz aplikaciju za izradu financijskih planova:

APLIKACIJA ZA UNOS FINANCIJSKOG PLANA:
PREGLEDI
PLAN/REBALANS
Unos financijskog plana
Unos projekcija

Napomena:

- Prethodna godina - u koloni Plan prošle godine biti će iznosi sadržani u Izmjenama i dopunama za 2024. godinu radi lakšeg planiranja i kontinuiteta po aktivnostima/projektima.

- LIMIT 1 - unutar aplikacija postavljeni su limiti za izvor 1 (izvorni prihodi) i izvor 19 (predfinanciranje). Ovo se odnosi na upravne odjele i proračunske korisnike koji su glave u proračunu.

- LIMIT 2 – za odobrenje ovog limita potrebno je poslati zahtjev sa obrazloženjem na mail: biserka.galesic@zadarska-zupanija.hr

8. VREMENSKA DINAMIKA IZRADE FINANCIJSKIH PLANOVA I PRORAČUNA ZA 2025.- 2027. GODINU

1. Rok za dostavu **financijskih planova proračunskih korisnika** nadležnom Upravnom odjelu je **06. listopada 2024. godine.**

2. Upravnom odjelu za financije i proračun najkasnije **do 10. listopada 2024. moraju biti dostavljeni zahtjevi** za uvrštenje u proračun za sve proračunske korisnike u skladu s Zakonom o proračunu i propisanom metodologijom za izradu financijskih planova.
3. U razdoblju od **11. do 17. listopada 2024.** godine izvršiti će se uvrštavanje zahtjeva sa procijenjenim proračunskim prihodima.
4. Od **17. do 24. listopada 2024.** izvršit će se uravnoteženje prihoda i rashoda proračuna Zadarske županije za 2025. godinu i projekcija za 2026. i 2027. godinu.
5. **Konačna izrada** Nacrta prijedloga Proračuna za 2025., i projekcija za 2026.- 2027. te Nacrta prijedloga Odluke o izvršavanju proračuna za 2025. treba biti izrađena od strane UO za financije i proračun u vremenskom razdoblju **od 24. listopada do 4. studenog 2024. godine**, zajedno sa svim ostalim obveznim planovima i **dostavljena županu na prihvaćanje.**
6. Upravnom odjelu za financije i proračun najkasnije **do 25. 10. 2024. mora biti dostavljen prijedlog financijskog plana za izvanproračunskog korisnika (ŽUC)** u skladu s Zakonom o proračunu i propisanom metodologijom za izradu financijskih planova.

U slučaju da postoje razlike u financijskom planu proračunskog korisnika sadržanom u proračunu, kojeg je donijela Županijska skupština, u odnosu na već usvojeni prijedlog financijskog plana od strane upravljačkog tijela, **tada je upravno tijelo nadležno za financije dužno obavijestiti upravno tijelo koje je nadležno za proračunskog korisnika, a nadležno upravno tijelo je dužno obavijestiti proračunskog korisnika iz svoje nadležnosti o promjenama financijskog plana koji je sadržan u proračunu u odnosu na usvojeni prijedlog financijskog plana.** Ako dođe do navedene situacije, upravljačko tijelo usvaja financijski plan koji je sadržan u proračunu kojeg je donijelo predstavničko tijelo.

9. PREUZIMANJE MATERIJALA- WEB STRANICA ZADARSKE ŽUPANIJE

Na Internet stranici Zadarske županije, Upravni odjel za financije i proračun:

<https://www.zadarska-zupanija.hr/upute-i-okruznice> nalaze se:

1. **Upute** za izradu i dostavu prijedloga financijskih planova upravnih tijela te proračunskih i izvanproračunskih korisnika Zadarske županije za razdoblje 2025.- 2027.,
2. **Prilog 1.** - Model prijedloga financijskog plana proračunskog korisnika proračuna
3. **Prilog 2.** - Model prijedloga financijskog plana izvanproračunskog korisnika proračuna
4. **Prilog 3.** - Limiti proračunskih korisnika iz izvora opći prihodi i primici - 2025. - 2027.
5. **Prilog 4.** - Tehničke karakteristike obrazloženja financijskog plana,
6. **Prilog 5.** - Tablica novčanog tijeka projekta,
7. **Prilog 6.** - Popis proračunskih i izvanproračunskih korisnika Zadarske županije,
8. **Prilog 7.** - Programska klasifikacija proračuna,
9. **Prilog 8.** - Obrazac za procjenu prihoda po EU projektima proračunskih korisnika i Zadarske županije.
10. **Prilog 9.** – Informacija o postupanju i obvezama upravnih tijela i proračunskih korisnika županije u svezi primjene Uredbe o načinu i postupku odobravanja investicijskih projekata